

Stilstaan bij verdriet en troost

Even voorbij West-Terschelling begint de open vlakte waar de weidelandschappen reiken tot aan het wad. In dit desolate landschap sloeg Lieke Benders haar tenten op voor *Verdrietfabriek*. Achter deze prachtige naam schuilt een verstilde kermisattractie die je confronteert met troost en verdriet.

Voor je begint aan de reis door het verdriet moet je eventjes wachten tot er plaats is in de kermisautootjes en kun je genieten van luid afgespeelde smartlappen. Na een minuut of tien zit ik met vier anderen in een autootje dat geruisloos door het weiland zoekt. We rijden door een zestal vierkante tentjes. In elk tentje staan we stil. Als de deuren gesloten zijn, worden we via luidsprekers toegesproken door gewone mensen die vertellen over verschillende soorten verdriet. En over hoe je troost kunt geven. Of ontvangen.

Het gemis van een geliefde of het verlies van een baan is de grootste verdrietveroorzaker volgens de teksten die tot ons komen. Materiële zaken spelen nauwelijks een rol. In het derde tentje hangt een glitterbol en dreunt discomuziek. We krijgen een drankje aangereikt en mogen even ontsnappen aan het verdriet. In het vierde tentje vertelt een vrouw hoe ze verdriet te lijf gaat en is even later op een scherm te zien hoe een oudere dame in een eenvoudig liedje zich zelf en wellicht anderen oppept.

Wat raakt in deze voorstelling is de eerlijkheid waarmee mensen op eenvoudige wijze hun gedachten met ons delen. Voor hoogdravende filosofie is geen plaats in *Verdrietfabriek*. In een tijd waarin iedereen op social media zich zelf zo gunstig mogelijk laat zien, is praten over treurigheid misschien wel zeldzaam aan het worden. Dat dit een theatermaker inspireert en dat dit vervolgens mensen enorm aanspreekt – op marktplaats worden tickets gevraagd- roept ambivalente gevoelens op. *Verdrietfabriek* vormt een schurend tegenwicht voor de oppervlakkige wereld van de zelfverheerlijking. Lieke Benders maakt theatervoorstellingen waarin ervaringen een belangrijke rol spelen. Effectbejag is haar vreemd. In haar werk draait het vooral om alledaagse gebeurtenissen van alledaagse mensen. *Gluren* van twee jaar geleden was vooral indringend door de bijzondere verhalen van mensen uit een stadswijk die ze in elke speelplek opzocht. *Verdrietfabriek* raakt misschien minder het middenrif, maar Benders slaagt er opnieuw in verhalen te laten horen die misschien niet meer zo makkelijk verteld worden. Die veronderstelling stemt verdrietig.

Lieke Benders/Hoge Fronten- *Verdrietfabiek*, gezien op 15 juni op Oerol. Ook nog te zien op Boulevard Den Bosch van 6 t/m 16 augustus en op Cultura Nova van 29 augustus t/m 6 september.
Foto: Moon Saris

Jos Schuring is hoofdredacteur van Scènes en werkt(e) ook voor Haarlems Dagblad, Theaterkrant en CJP Magazine. Zijn hart ligt vooral bij toneel en muziektheater.